

JOK-bladet

4 - 2017

Järvafältets Ornitologiska Klubb

Gråsiska. Foto: Lars Friberg

REDAKTÖRENS SIDA

Höststräcket av flyttfåglar över norra Järvafältet har under ca 20 år studerats intensivt från framför allt 30-meterskärrets obsplats och från Fornborgsberget.

Tyvärr har vi tvingats konstatera att antalet sträckande fåglar minskar och då avses främst rovfåglar.

Den gångna höstens sträck-siffror bekräftar detta.

Mer om höstens sträckande och rastande fåglar på annan plats i bladet.

Vi tvingas se på hur exploateringen av framför allt Järvafältets norra del fortsätter.

Där växer Barkarbystaden och byggandet av ”Förbifart Stockholm” intensifieras.

Exploateringen oroar och kommer med all säkerhet att påverka områdets natur negativt.

JOK-bladet 2017-11-15

Redaktör: Olle Bernard, som ansvarar för text och bild där annat ej anges.
olle.bernard@gmail.com

Klubbens hemsida:
jokhemsida.se

Klubbens FB-sida är gruppen: Fågelskådare på Järva

Web-master: Sophie Hellmin
sophie@lilla-bus.com

Layout: Olle Bernard

Tryck: Tennegraf

Stort tack

till Stig Holmstedt och Ulf Svahn för textbidrag samt till de fotografer som förgyllt bladet med sina bilder.

JOKs Plusgironummer
580 132-9

Järfälla kommun arbetar för närvarande med att skapa **Norra Igelbäckens naturreservat** och ett förslag presenterades under oktober.

Det nya reservatet kommer att ligga utefter Igelbäckens sträckning över f d Barkarby flygfält.

När detta reservat bildats kommer Igelbäcken att vara naturreservatsskyddad på i princip hela sin sträckning från källan Säbysjön till utloppet i Edsviken.

I slutet av februari 2016 jublade vi över att Råstasjön äntligen verkade vara räddad. Många har sedan dess arbetat för att försöka skapa ett naturreservat vid sjön, detta för att ge denna ett skydd för all framtid.

Solna kommun har redovisat ett **förslag på ett nytt naturreservat vid Råstasjön**, men detta förslag visade sig tyvärr vara betydligt mindre till ytan än vad många önskat och hoppats på.

P g a förslaget begränsade storlek finns fortfarande risken för att Solna kommun bygger ett större antal bostäder i sjöns absoluta närhet. Något beslut om naturreservatet och dess storlek vid Råstasjön har ännu inte tagits i mitten av november.

Beträffande **Barkarbystaden** har Järfälla kommun under hösten presenterat en ny utbyggnadsplan, där man önskar höja i princip alla hus från 3-6 våningar till 8. Detta inkluderar tyvärr även de hus som ska byggas alldeles invid gränsen till Järvafältets naturreservat, vilket naturligtvis inte är något önskemål för de som vill besöka ett naturområde med en levande mångfald och kanske t o m ett stycke vildmark.

JOK har i sitt remissvar redovisat sin negativa inställning till främst de höga hus, som Järfälla kommun önskar bygga alldeles intill naturreservatsgränsen.

Vi närmar oss årets slut och kan därmed konstatera att 2017 blev ett spännande, men inte så särskilt artrikt fågelår på Järvafältet.

När detta skrivs i början av november, har hittills 182 arter observerats på norra delen av området och 145 arter på den södra delen. Uppgifterna om antalet observerade arter har hämtats från ”Artportalen”.

Trots att året hittills bjudit på fyra nya arter för Järvafältet blev således årets artantal lägre än normalt för området. **Årets nya arter för Järvafältet är nilgås, vitvingad trut, svarthakad buskskvätta och brandkronad kungsfågel.**

JOKs **fågelmatningar** på norra Järvafältet är nu igång och dessa är som vanligt välbesökta av såväl fåglar som fågelintresserade. Mer om fågelmatningarna på annan plats i bladet.

Under årets inledning passerade JOK gränsen **500 medlemmar**, vilket givetvis är otroligt trevligt och **alla ni många JOKare tillönskas härommed en God Jul och ett Gott Nytt Fågelår!**

Årets nya arter på Järvafältet: Nilgås, vitvingad trut, svarthakad buskskvätta och brandkronad kungsfågel.

TEXT OCH FOTON:
OLLE BERNARD, REDAKTÖR

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE 2018

Härmed kallas till Järvafältets Ornitologiska Klubbs årsmöte för år 2018.

Tid: 2018-02-06, kl. 19:00
Lokal: Naturskolan, Väsby gård

Efter årsmötesförhandlingar följer en **kavalkad över det gångna året på Järvafältet, med bilder tagna av JOKs många duktiga fotografer.**

Bildsammanställare och presentatör av JOKs årskrönika år 2017 är **Johan Wallin**.

Efter årsmötesförhandlingar och bildvisning bjuder klubben på fika med dopp.

MEDLEMSAVGIFTEN FÖR ÅR 2018

I detta utskick ingår **inbetalningskortet, gällande medlemsavgiften (50 kr) för år 2018.**

Vid betalningen är det viktigt att du anger ditt **namn**.

Vi hoppas naturligtvis att du och eventuella familjemedlemmar även i fortsättningen vill vara medlemmar i JOK och i så fall önskar vi att du/ni betalar in medlemsavgiften så snart som möjligt, eftersom detta avsevärt underlättar arbetet för klubbens kassör och medlemsansvariga. Dessa befrias därigenom från **det trista arbetet** med att skicka ut påminnelser om medlemsavgiften.

Har du förlorat det bifogade inbetalningskortet, går det lika bra att betala in medlemsavgiften (50 kr) med en vanlig postanvisning eller via internet på plusgironummer 580 132-9.

OBS! Missa inte att skriva ditt **namn** på postanvisningen, om detta betalningssätt nyttjas.

I årets sista utskick ingick tidigare JOKs medlemsförteckning, men för att minska klubbens utgifter, valde styrelsen att låta denna utgå från år 2017.

Om du önskar en medlemsförteckning, kan du beställa denna hos klubbens medlemsansvarige Clas Cronlund: clas.cronlund@gmail.com.

Nya medlemmar hälsas varmt välkomna:

Stefan Borg, Sollentuna
Ulf Eriksson, Kista
Lars Jacobsson, Enskede

Rolf Nylund, Hässelby
Jeanette Plantin, Stockholm

Lisbeth Wiker, Örebro
Thomas Åström, Vällingby

EFTERLYSES - BILDER TILL JOKs ÅRSSAMMANSTÄLLNING

Har du tagit bilder under år 2017, som kan vara intressanta för "JOKs årskrönika", vilken som vanligt kommer att presenteras i samband med JOKs årsmöte 2018?

Bilderna behöver inte nödvändigtvis visa fåglar, utan gärna också andra aktiviteter som JOK/JOKare medverkat vid under det gångna året.

Har du några lämpliga bilder till årskrönikan, bör du kontakta Johan Wallin tel. nr 793 94 54 eller via mail: cj.wallin@gmail.com.

Detta gärna före den 31/12, så att Johan hinner arbeta fram en bra bildsammanställning till årsmötet.

Naturvård — utförd och planerad

Solna och Järfälla kommun

Vid Råstasjön och Säbysjön finns två av Stockholms större skrattmåskolonier med vardera 400-500 häckande par. Det är därför glädjande att Solna och Järfälla kommun, vilka är ansvariga för de aktuella sjöarna, inför varje ny häckningsäsong utför naturvårdsarbeten i form av vass- och slyröjning på de öar som måsarna gärna vill häcka på.

Dessa insatser är definitivt avgörande för att skrattmåsa ska fortsätta att trivas vid Råstasjön och Säbysjön.

Bobyggande skrattmåsa vid Säbysjön.
Foto: Olle Bernard 2017.

Solna kommun

Råstasjön

Solna kommun fortsätter sitt arbete med att försöka skapa ett naturreservat vid Råstasjön.

Det förslag som presenterats i år, visar sig tyvärr vara betydligt mindre än vad många önskat och hoppats på. Beslut om ett naturreservat vid Råstasjön, liksom omfattningen av detta, kan ev. förväntas under år 2017.

I mitten av september vassröjde Solna kommun i östra delen av Råstasjön med vattengående maskin. Syftet var att avlägsna vass så att den kanal, som skiljer fastlandet från skrattmåsaernas häckningö, bevaras. Ett önskat avstånd mellan en häckningsö och fastlandet bör vara ca 20 m, vilket verkar vara tillräckligt stort för att få bli rävar att avstå från att simma ut till t ex häckande måsar.

Arbete har dessutom utförts för att avlägsna en del av Råstasjöns vattenväxter för att skapa större klarvattenytor i sjön.

Önskemålet från fågelintresserade om att få en utsiktsplattform på norra sidan av Råstasjön kvarstår.

Järfälla kommun

Säbysjön

Säby strandängs öar kommer att befrias från hög växtlighet för att skapa lämpliga ytor till boplatser åt sjöns skrattmåsar. Detta utgör en avgörande insats för att bevara skrattmåskolonin vid sjön.

I arbetet ingår också att kontrollera de kanaler som skiljer skrattmåskolonin från fastlandet och vid behov breddas dessa kanaler lokalt.

Eventuella sk flytöar, som lyckats ta sig in i kanalerna och därmed utgör broar för rävar ut till måskolonin, ska avlägsnas.

Den 11-12/9 genomfördes årets **provfiske** med nät i Säbysjön. Fångsten blev ett större antal abborrar och mörtar dessutom två sutare men inga gäddor.

De senare finns dock i tämligt stort antal, med tanke på hur många gäddor som tjuvfiskarna lyckas fånga vid sjön.

Norra Igelbäckens Naturreservat

Under oktober presenterade Järfälla kommun ett förslag på utformningen av Igelbäckens Norra Naturreservat, vilket kommer att ligga utefter Igelbäckens sträckning över f d Barkarby flygfält.

När detta reservat, som blir ca 44 ha stort, bildats kommer Igelbäcken vara naturreservatsskyddad på i princip hela sin sträckning från Säbysjön till utloppet i Edsviken.

Dessutom förstärker det nya reservatet den viktiga gröna kil som sträcker sig från Sigtuna ända in till Nationalstadsparken. Bidrar naturligtvis också till biologisk mångfald utefter hela Igelbäcken.

Med stor sannolikhet kommer kulverteringen av Igelbäcken, som finns under den gamla landningsbanan, avlägsnas så att bäcken lyfts fram i dagern.

Det nya naturreservatet inkluderar även en sedan lång tid tillbaka av **JOK önskad våtmark**, som anläggs söder om bäcken och alldeles norr om Norrviksvägen. Våtmarken, som är planerad att bli ca 2,75 ha stor, ska kunna lagra och bromsa upp det vatten som under vissa perioder tappas kraftigt vid Igelbäckens dämme i 30-meterskärret. Därmed erhålls förhoppningsvis ett jämnare vattenflöde under längre perioder, något som bör gynna bäckens flora och fauna.

JOK har lämnat in ett positivt svar på Järfälla kommuns förslag till det nya naturreservatet.

Vi hoppas dock att tiden för färdigställandet av den nya våtmarken kan förkortas från föreslagna 15 år.

Järfälla kommuns målsättning är att kunna besluta om, och kanske t o m inviga Norra Igelbäckens Naturreservat, under år 2018.

30-meterskärret

På den norra delen av 30-meterskärret kommer Järfälla kommun att under vintern försöka avlägsna så mycket hög växtlighet som möjligt. Eftersom det är minst fem år sedan som röjning utfördes i detta område har många buskar hunnit växa sig rejält stora. Området är dessutom svårt att nå för betande djur p g a sank mark och ett svårforcerat kanalsystem.

Arbetet kommer att utföras av entreprenör med sjögående maskin.

30-meterstornet/ plattformen

Fågeltornet/plattformen vid kärrets norra del renoverades under hösten. Tornet är nu betydligt stabilare än tidigare och har dessutom fått en ny och bekväm trappa, vilket efterlängts av många.

30-meterstornet. Foto: Olle Bernard

Nu kan vi bara hoppas på att vi får tillräckligt med nederbörd så att **vattenivån i 30-meterskärret blir så pass hög** att rastande fåglar som gäss, svanar och änder lockas hit. Liksom fiskande gråhäger och fiskgusar.

Säby gård

Dräneringen av Säby gårds hästhagar håller på att omarbetas så att mindre vatten från hästhagarna i framtiden ska söka sig ner till Säbysjön.

Därmed kommer sjön att belastas med mindre mängd näringsämnen än tidigare, vilket förhoppningsvis bidrar till att bromsa igenväxningen av sjön.

Betande hästar på
Säby strandäng.
Foto: Olle Bernard.

Nytt stall vid Säby gård

I början av november startade Järfälla kommun bygget av ett nytt stall för ca 30 hästar vid Säby gård.

Det nya stallet, som blir 700 kvadratmeter stort, ska byggas norr om Säby gårds gamla stall.

I det nya stallet placeras de större hästarna och i det gamla och kulturmärkta stallet får ponnyerna bo även i fortsättningen.

Målsättningen är att det nya stallet är klart nov. 2018.

Ålsta backe/hage

Inför Järfälla kommuns planerade sanering av den gamla brandövningsplatsen i Ålsta måste all vegetation avlägsnas på den yta som ska schaktas bort. Detta omfattar den av brandkåren nyttjade grusplanen samt en del alldeles utanför denna.

I jorden vid det f d övningsområdet finns möjligen **rester från brandbekämpningsmedel** och det är givetvis viktigt att dessa avlägsnas, så att resterna inte söker sig ner till Säbysjön.

Utmed infarten och i kantzonen till det f d övningsområdet har entreprenören "Naturskog" utfört naturvårdsåtgärder med målsättningen att skapa bättre bryn mot Ålstahagen.

Sollentuna kommun

I planering finns vassröjning vid sydvästra delen av **Ravalen samt vid Bögs våtmark**.

Förhoppningsvis erbjuder vintern bra och säkra isar vilket i så fall underlättar röjningsarbeten vid sjöar och våtmarker.

Röjning kommer även att utföras vid **Älgkärrstippens topp** och detta förhoppningsvis redan under 2017.

Målet är att bevara bra utsikt för bl a skådning i riktning mot framför allt söder och öster.

Stockholms stad

Under oktober presenterade Stockholms stad ett förslag på en ny utomhusbadanläggning, som enligt planeringen ska placeras mellan Tensta och Akalla-Husby på Järvafältet, d v s nära Eggeby gård.

En sådan anläggning kräver inte bara en hyfsat stor simbassäng utan också tillfartsvägar, omklädningsrum, kafé m m.

Att ett sådant omfattande bygge tyvärr påverkar områdets natur negativt står därför utom allt tvivel.

JOK - naturvård m m under hösten 2017

*Klubben anordnar även denna vinter flera **fågelmatningar** på norra Järvafältet.

*Stängt **Igelbäckens dämme**, med undantag för den öppning som motsvarar Vattendomstolens krav på minimitappning.

Arbetet med att försöka hålla den av Vattendomstolen beslutade minimivattenströmningen, komplicerades denna höst av bävrarnas envisa försök till att ta över regleringen av bäckens vattenföring.

*Planer finns att även denna vinter försöka utföra en kompletterande **vassröjning** på skrattnäsöar i södra delen av Säbysjön. Denna insats blir dock bara aktuell vid mycket goda isförhållanden.

***Minkfällorna** har åter satts ut vid Igelbäcken och JOK fortsätter även denna vinter med att assistera Järfälla kommuns viltvårdare i jakten på minkar. Antalet minkar vid Säbysjön är numera mycket färre än för några decennier sedan och hittills har under 2017 endast någon mycket enstaka mink observerats vid denna sjö. Ingen mink har hittills fångats under innevarande år.

Att det fortfarande finns minkar kvar är dock något som tyvärr är alldeles säkert och detta vid såväl Säbysjön som andra sjöar på Järvafältet.

*Lämnat in **remissvar** till Järfälla kommun beträffande Barkarbystadens etapp III, d v s den byggnads-etapp som sträcker sig fram till naturreservatsgränsen nära 30-meterskärrets obs- och parkeringsplats.

*JOK har även lämnat in **Remissvar** angående Norra Igelbäckens Naturreservat.

Värdefulla insatser för djuren vid nya Stäket – Roteboleden (väg nr 267)

Trafikverket, som ansvarar för ombyggnaden av väg nr 267 mellan Stäket och Rotebro, kommer att skapa möjligheter för djur att korsa vägen via en nybyggd viltbro (nära Katrinedal) och nyanlagda tunnlar under vägen.

Detta får anses som mycket värdefulla åtgärder eftersom den hårt trafikerade vägen tidigare utgjort ett kraftigt hinder för djurens vandringar i den sk Järvakilen. Genom denna insats förbättras förutsättningarna avsevärt för stora djur som älg och rådjur, och för små djur som räva, grävling, hare, utter och andra att korsa den hårt trafikerade leden.

Trafikverkets "standardbild" på en viltbro ibland även kallad ekodukt.

"Tyska" grönlingar simmar i Igelbäcken

Under lång tid har diskussioner förekommit om varifrån grönlingarna i Igelbäcken egentligen härstammar. Är dessa utplanterade eller har de överlevt istiden? Med hjälp av DNA-prover, vilket togs även på tidigare insamlade grönlingar förvarade på Riksmuseet, har en studie nyligen presenterats.

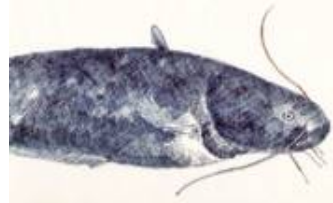
Det nya forskningsresultatet, som inte verkar vara helt förvånande för expertisen, visar att grönlingarna i Igelbäcken troligen härstammar från Tyskland. Det har framkommit att grönlingar utplanterats i bäcken så långt tillbaka som på 1700-talet eller t o m ännu tidigare. Syftet med utplanteringen var då främst att kunna erbjuda kulinarisk njutning på matbordet.

Samtidigt har grönlingar i sörmländska Julita (Aspån) och nära Nyköping (Svärtaån) studerats och det visade sig att dessa grönlingar har ett mer östligt ursprung (troligen från Finland) jämfört med Stockholmsgrönlingarna.

Trots att Igelbäckens grönlingar således inte verkar vara helt spontant anlända till Järvafältet har dessa, som är rödlistade, utgjort ett mycket viktigt skydd för Igelbäcken och sannolikt förhindrat diverse försök till exploatering av bäcken och dess närområde.

Årets resultat av provfisket i Igelbäcken visar att det går bra för bäckens grönlingar och antalet årsungar var glädjande många, detta trots bävrarnas framgång längs Igelbäcken under de senaste åren.

Bävernens närvaro i bäcken anses stå i tydlig konflikt med intentionen att via restaureringar och liknande naturvårdsarbeten gynna grönling och annan fauna som är beroende av starkt strömmande vatten. Fakta om grönlingen/Stefan Lundberg NRM.

Tecknad bild på grönling hämtad från Postens emsida.

Järva Discogolfpark blev Årets park 2017

I slutet av september utsågs Järva Discogolfpark till årets park 2017. Utmärkelsen benämns även "Elmia park inspira".

Juryns motivering lyder enligt följande:

"Parken bjuder på luftiga träd- och täta naturdungar. Utöver aktiviteten discogolf passar parken även för promenader med eller utan hund, picknick, solbad och lek. Det finns dessutom ett kafé och fina utsiktsplatser att besöka. Discogolfparken är ingen traditionell parkanläggning utan ett modernt område där befintlig vegetation används förtjänstfullt."

En jury hade nominerat fem parker och kyrkogårdar och bland dessa fick allmänheten rösta fram vinnaren.

För de som arbetat och engagerat sig i discogolfparken vid Granholmstippen upplevs utnämningen nästan som livsavgörande, eftersom parken är starkt hotad av Stockholms stads planer på att anlägga en stor begravningsplats på discogolfens område.

Parkens företrädare hoppas därför att utmärkelsen "Årets Park" ska få politikerna att tänka om och inte låta parken ersättas av en begravningsplats.

Foto hämtat från Järva DiscoGolfParks hemsida.

Sommargylling sjungande nedanför Granholmstippen. Foto: Lars-Erik Sarasniemi 2012.05.27

Redaktörns kommentar:

Ur ornitologisk synpunkt finns det nog ingen undersökning som i klartext redovisar om fåglar trivs bäst i en frisbigolfpark eller på en begravningsplats. Rent spontant upplevs det väl som att en park bör vara mest intressant för fåglarna.

Definitivt var sommargyllingar intresserade av området under maj-juni åren 2012 och 2014, eftersom det då hördes och sågs sjungande hannar på lokalen.

Insektshotell

I mitten av september satte medlemmar ur Solna och Sundbybergs Naturskyddsförening upp s k insektshotell runt Råstasjön.

Målsättningen är att ge våra mindre flygande djur bättre förutsättningar vid sjön.

Denna typ av naturvårdsinsats har visat sig vara lyckosam på andra platser både i och utanför landet.

Insektshotell, lämpligt för bl a bin.

Anders upptäckte åter en ny art för Sverige

I JOK-bladet nr 1/2017 presenterades under rubriken "JOKares bidrag till den Svenska fågellistan", vilka fågelarter som upptäckts för första gången i vårt land av JOKare.

Listan innehöll då följande fyra arter, med årtal för fyndet och upptäckare inom parentes:

Iberisk gransångare (2012 – Tommy Löfgren)

Gulbrynad sparv (2009 – Harald Ehrenborg, Kjell Sahlberg, Olle Bernard).

Bruntrast (2011 – Clas Cronlund)

Dvärgsävspurv(2016 – Anders Eriksson)

Till stor glädje har fyndlistan ovan fått kompletteras med ytterligare en ny Sverigeart upptäckt av en JOKare.

Anders Eriksson befann sig i mitten av maj ute på Svenska Högarna för ringmärkning.

I samband med första ringmärkningsrundan morgonen den 14/5 hörde Anders en sjungande fågel, som han inte kunde artbestämma på sången.

Något senare under förmiddagen när Anders stod och tubade på en knölsvärta, för övrigt en "jätterarris", hördes åter samma fågel som tidigare under morgonen. Nu fick Anders också se fågeln och därmed förenklades naturligtvis artbestämningen.

Dvärgsävspurv var Anders första nya Sverigeart.

Foto: Anders Eriksson på Horssten 2016.

Den sjungande fågeln var en **mörkögd Junco**, en amerikansk art och aldrig tidigare observerad i vårt land. Vilket innebar att Anders åter upptäckte en ny art för Sverige.

JOK-bladet gratulerar och väntar nu bara på att Anders ska klara av att upptäcka ett ny Sverigeart även på Järvafältet.

Mörkögd Junco på Svenska högarna.

Foto: Michael Norman 2017.05.14.

Buller i naturen - en ny upptäckt!?

Trafikverket har i brev till bl a Länsstyrelser och Ornitologiska föreningar informerat om att studier visat att vägtrafikbuller påverkar både människor och djur negativt.

Fram till nu har Trafikverket främst arbetat med att försöka hantera det trafikbuller som berör bebyggd miljö, d v s i princip de områden där människor vistas.

De nya studierna, som således visar att buller även påverkar fåglar och förändrar deras beteenden negativt, ska bearbetas av Trafikverket.

Hur kan man tänka sig att buller påverkar fåglarna? Buller bör utgöra en störning vid fåglarnas sång, som förmodligen inte hörs lika långt och tydligt som i en "tyst" miljö.

Detsamma bör gälla för fåglarnas ofta ljudliga varningssignaler, liksom för deras ungers tiggäten.

Med störande buller får dessa läten sannolikt inte samma effekt som i en tyst natur.

Exempel på miljöåtgärder som bör kunna genomföras för att minska buller är bullerdämpande skärmar och vallar och val av sk tyst vägbeläggning/"tyst asfalt". Tyvärr lär väl inte dessa bullerminskande åtgärder utföras inom en snar framtid, d v s inom några år. Det förefaller mera troligt att vi får vänta en rejält

lång tid på sådana åtgärder. Det får väl ändå uppfattas som positivt att Trafikverket numera inser att trafikbuller upplevs som störande även ute i naturen.

När man funderar på fåglar och bullerstörning är det omöjligt för oss Järvafältsskådare att inte tänka på kärrsångarens, och för övrigt flera andra sångares trogna återkomst till den välkända vassruggen nära Järfälla kyrkdamm.

Här har kärrsångare, trots kraftigt trafikbuller, försökt häcka i princip varje år sedan 1985. Även busksångare har vid något tillfälle visat intresse för vassruggen. Med tanke på bl a kärrsångarens besök vid kyrkparkens vassrugge, verkar trafikbullret vara mer störande för oss som vill lyssna på vassruggens sjungande fåglar, än för de fåglar som försöker häcka här.

Kärrsångaren vid Järfälla kyrka verkar vara övertygad om att hans sång överröstar allt trafikbuller.

Foto: Olle Bernard

Järvafältsrariteter 1 september – 15 november

Spetsbergsgås

Höstens enda observation av spetsbergsgäss gäller 2 st som tillsammans med sädgäss sträckte över 30-meterskärret den 18/9.

Stjärtand

I norra delen av Säbysjön rastade en honfärgad stjärtand tillsammans med som mest ca 200 bläsänder under tiden den 10-19/9.

I Råstasjön rastade en stjärtand den 14/10.

Sjöörrer

Den 23/9 hördes en och troligen flera sträckande sjöörrar över Ålsta.

Alfågel

En honfärgad alfågel rastade under perioden 2-9/10 vid Råstasjön. Fynd nr 3 under alla år på södra Järva.

Stäpphök

En ung stäpphök rastade tillfälligt under morgonen den 24/9 vid 30-meterskärret.

Vädret var tyvärr mycket ogynnsamt för fotografering. Dimma, dis och allmänt gråtrist väder gav inga bra bilder.

Detta var sannolikt den åttonde stäpphöken som observerats på Järvafältet. Alla fynd gjorda på norra delen under åren 2003-2017.

Ung stäpphök rastande vid 30-meterskärret. Trots det oskarpa fotot framträder ändå den för arten karakteristiska boan/kragen hyfsat bra. Foto: Thomas Åström

Samtliga observationer av stäpphök:

- 2003.05.06: 1 ex. hane adult sträckte på låg höjd över södra delen av Säbysjön.
- 2005.09.05: 1 ex. hane sågs från Fornborgsberget.
- 2011.05.17: 1 ex. hona överflygande 30-meters.
- 2012.08.22: 1 ex. hona födosökte vid 30-meters.
- 2015.08.31: 1 ex. hona sträckte över 30-meters.
- 2016.04.17: 1 ex. födosökte vid Säby strandäng.
- 2016.04.23: 1 ex. rastade vid Väsby sjöäng.
- 2017.09.24: 1 ex. rastade vid 30-meterskärret.

Kungsörn

Under hösten har hittills (15/11) endast en kungsörn observerats och detta den 11/10 över 30-meterskärret och Akalla.

Ung kungsörn över 30-meterskärret. Foto: Olle Bernard 2017.10.11.

Pilgrimsfalk

Total observerade under hösten 5 st pilgrimsfalkar på Järvafältet.

Större strandpipare

Den 14/9 sträckte en större strandpipare över Säbysjöns fågeltorn.

Kärnsnäppa

På flytande näckrosrötter i södra delen av Säbysjön rastade en kärnsnäppa den 31/8 tillsammans med ett större antal tofsvipor.

Dubbelbeckasin

Vid 30-meterskärret rastade en dubbelbeckasin under perioden 9-10/9. Eftersom den aktuella fågeln stöttes vid flera tillfällen/dagar, och detta på båda sidor av Igelbäcken, kan det naturligtvis inte uteslutas att det var fler än en individ som rastade på lokalen.

Sparvuggla

Den 24/10 upptäcktes en rastande sparvuggla vid Väsby Båtmanstorp.

Sparvuggla vid Väsby Båtmanstorp. Foto: Peter Andersson 2017.10.24.

Rödstrupig piplärka

Totalt observerades ca 10 st rödstrupiga piplärkor på Järvafältet i samband med höststräcket, samtliga vid 30-meterskärret.

Svart rödstjärt

Den 27-28/9 rastade 2 st svarta rödstjärtar vid Molnsätra gård, den ena var en utfärgad hane och den andra en honfärgad individ.

Vid Molnsätra har svarta rödstjärtar observerats vid flera tillfällen under åren och lokalen bör vara en av de bättre på norra Järvafältet för arten att kunna häcka på.

Svart rödstjärt (hane) vid Molnsätra gård. Foto: Olle Bernard 2017.09.27.

Tallbit

Den 14/11 observerades tallbitar nära Fäboda gård samt överflygande vid 30-meterskärret.

Rastande gäss och änder

Varje höst lockar Järvafältets sjöar till sig rastande änder, men sedan perioden 1990-2010 har antalet dock minskat i framför allt Säbysjön och Översjön. I dessa båda sjöar rastade på den tiden bl a flera hundra brunänder.

Fortfarande rastar emellertid ett hyfsat antal änder i våra sjöar och bland dessa upptäcktes även denna höst några arter som är mindre vanliga på Järvafältet.

Kanadagås

Under de senaste höstarna har allt flera kanadagäss valt att övernatta i Säbysjön.

Denna hösts största rapporterade antal var ca 500 st i början av oktober.

Bläsand

Norra delen av Säbysjön har under de allra senaste årens höstar lockat till sig rastande bläsänder.

Under hösten 2016 räknades som mest ca 50 st bläsänder, vilka uppehöll sig i sjön under ca en månad.

Under hösten 2017 rastade ännu flera bläsänder i norra delen av Säbysjön och från andra halvan av septemder rapporterades ca 200 st på lokalen.

I början av oktober fanns fortfarande ca 50 bläsänder kvar i norra Säbysjön.

Snatteränder

Under hela hösten rastade många snatteränder vid Råstasjön.

Största rapporterade antal var 64 st den 5/11.

Stjärtand

Den 10-19/9 rastade en honfärgad stjärtand tillsammans med bläsänder i norra delen av Säbysjön.

Alfågel

En honfärgad alfågel rastade under perioden 2-9/10 vid Råstasjön.

Det 3:e fyndet någonsin av arten på södra Järvafältet.

Bifogad bild visar fynd nr 2 på södra Järva (Råstasjön).

Foto: Jan Ytterberg 2008.11.

Salskrake

Under hösten rastade fram till 15/11 totalt ca 25 st salskrakar i Säbysjön och i Ravalen.

Fyra av de sju honfärgade salskrakar som rastade i södra delen av Säbysjön den 12/10.

Foto: Peter Andersson 2017.10.12.

Sothöna

Vid Råstasjön räknades 260 st sothöns den 28/9 och under oktober rapporterades 190 st sothöns vid några tillfällen från samma sjö.

Bävrarna skapar fågelöar

Bävurar är numera mycket väletablerade i hela Stockholmsområdet. Deras närvaro på Järvafältet visar sig genom byggda hyddor och dammar samt diverse avverkning. Ibland får man t o m se en bäver. Bävrarnas ibland ganska så omfattande arbeten uppskattas inte alltid bland naturvänner, eftersom deras avverkningar och dammbyggen inte alltid gynnar naturvärden.

Ibland visar det sig dock att bävrarnas insatser får överraskande lyckade resultat, som t ex vid Säbysjön. Här gillar bävrarna att äta näckrosor, vilka bits av ett stycke ner under vattnet. Kvar blir då relativt kraftiga växtstammar/rötter som blir flytande på vattenytan. Dessa växtdelar samlas av vinden ihop till grupper,

som förankras vid varandra och blir lämpliga för bl a fåglar att vila och proviantera på.

En form av vadareöar skulle man nästan våga kalla dessa växtsamlingar för.

Än mera trevligt var att Säbysjöns södra storlomspar i våras valde att lägga sitt rede på en näckrosrotsamling nordost om sjöns fågeltorn. Till all lycka fick lommarna till ett så bra rede på de flytande växtdelarna, så att inget av parets ägg rullade ner i vattnet.

Så småningom kunde lommarna visa upp två ungar, varav tyvärr bara den ena nådde flygg ålder.

Sens moral: Bävrar kan medverka till att skapa vadare- och häckningsöar.

Ruvande storlom på häckningsö bestående av flytande växtmaterial. Foto: Olle Bernard 2017.

Rovfågelsträcket hösten 2017

Bevakning av det rovfågelsträck som passerar över **norra delen av Järvafältet** har pågått sedan år 2005. I år genomfördes sträckräkning från augusti till mitten av november och detta i princip dagligen från 30-meterskärret, men bara mera tillfälligt från Fornborgsberget. Det senare bidrog alldeles säkert till höstens låga sträckssiffror.

Höstens väder var ofta ogynnsamt i vårt område för att upptäcka rovfågarna. Alltför många dagar under bästa sträcktid var blåsiga alternativt disiga/dimmiga och ibland även regniga. Vädertyper som säkert bidrog till ett lågt antal sträckande fåglar över området.

Röd glada

Arten utgör fortfarande en raritet i vår del av landet, men antalet observationer ökar långsamt. Den 5/8 observerades en sträckande röd glada mot sydväst över 30-meterskärret.

Bivråk

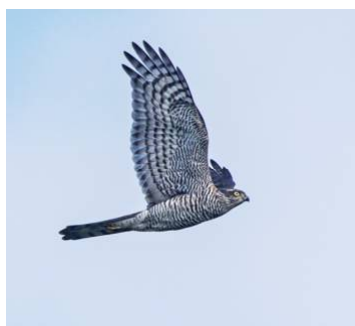
Under hösten sågs betydligt färre bivråkar jämfört med under de senaste åren, färre än 10 st.

Blå kärrhök

Denna höst var antalet sträckande blå kärrhökar rekordlåg och t o m det överlägset lägsta som noterats för området. Bara 14 st räknades in denna höst. Det högsta rapporterade antalet är 72 st hösten 2011.

Sparvhök

Även denna höst sträckte åter betydligt färre sparvhökar än vad som var normalt för bara några år sedan. Årets antal med 142 st är det lägsta antal som noterats för området. Det högsta antalet noterades 2008 med 750 st. Tyvärr saknas en bra förklaring på de senaste fem höstarnas tydliga minskning av antalet sträckande sparvhökar.

Sträckande sparvhök över 30-meters.
Foto:
Olle Bernard
2017.10.

Ormvråk

Höstens sträck med ormvråkar inleddes mycket tidigt och redan under september hade nästan hälften av höstens ormvråkar passerat norra Järva. Höstens totalsumma blev 717 st, vilket får anses som relativt normalt.

Fjällvråk

Antalet sträckande fjällvråkar var fram till mitten av november 91 st, vilket överensstämmer mycket väl med de två föregående årens antal.

Fjällvråk över 30-meterskärret.
Foto: Olle Bernard 2017.10.05.

Kungsörn

Endast en sträckande kungsörn över området får tyvärr numera betecknas som tämligen normalt.

Kungsörn över 30-meters.
Foto: Olle B 2017.10.11.

Tornfalk

Ett mindre antal sträckande tornfalkar observerades denna höst - bara ca 10 st.

Stenfalk

Endast 3 st sträckande stenfalkar upptäcktes hösten 2017, vilket utgör det lägsta antal som noterats.

Pilgrimsfalk

Med 5 st sträckande pilgrimsfalkar blev höstens antal sämre än under de närmast föregående åren.

Rovfågelsträcket över norra Järvafältet under höstarna 2006-2017

Art	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Blå kärrhök	63	48	67	38	36	72	31	36	26	31	34	14
Sparvhök	575	542	750	428	396	625	438	290	235	326	200	142
Ormvråk	770	635	1111	492	809	934	851	503	469	822	737	717
Fjällvråk	75	85	100	45	128	108	77	66	124	90	89	91
Kungsörn	2	0	8	0	1	0	4	1	0	3	1	1
Stenfalk	16	19	17	11	6	13	4	4	4	7	4	3
Pilgrimsfalk	10	5	3	7	9	9	2	4	4	10	9	5

Mer om bläsanden med satellitsändare

Den 16/7 2017 rastade en bläsand (hona) med en satellitsändare fastsatt på ryggen i Säbysjön. Trots efterforskningar kunde ingen annan rapport om sändarförsedda änder upptäckas under år 2017.

Efter JOK-bladets presentation (nr 3-2017), om den sändarförsedda bläsanden, har ytterligare efterforskning utförts för att försöka avslöja var och av vilka som utrustat den aktuella anden med sändare.

Bläsänder (*Anas penelope*) häckar på Island, i norra Europa och i Asien och övervintrar i Västeuropa samt i Medelhavsområdet.

Sändarförsedd bläsand i Säbysjön.
Foto: Olle Bernard 2017.

Några bläsänder övervintrar dessutom vid Nordamerikas västkust och deras antal verkar enligt uppgift öka. För ett antal år sedan var det fortfarande okänt varifrån dessa bläsänder härstammade och för att försöka avslöja detta genomförde "California State University" under år 2009 ett pilotprojekt med hjälp av satellitsändare.

Den sändarförsedda bläsanden, som observerades i Säbysjön, ingick med största sannolikhet i det Amerikanska pilotprojektet.

Undertecknad har skickat rapport om obsen i Säbysjön till kontaktpersonen för projektet i USA, men hittills inte erhållit något svar från denne.

Eftersom det var nästan tio år sedan som projektet inleddes kan detta naturligtvis vara avslutat och de personer som medverkat fått andra uppgifter och inte längre är anslutna till bläsandsprojektet.

Något resultat av pilotprojekt med satellitsändarutrustade bläsänder har tyvärr ännu inte kunna hittats på t ex nätet, men förhoppningsvis har projektet varit så lyckat att man t o m kunnat registrera Säbysjöns rastande bläsand.

Tornseglarna saknar bostäder

En insändare i lokaltidningen "Vi i Kista" anser att tornseglarna håller på att försvinna från Järvafältet och detta från bl a Husby.

Orsaken till deras försvinnande är enligt insändaren det s k "Järvalyftet", vilket bl a omfattade ombyggnad av husen i området. Då förändrades hustaken så att de gamla takutsprången, som nyttjades av tornseglarna vid boplacering, försvann.

Då insändaren flyttade till Husby för drygt tjugo år sedan överraskades denne av den rikliga förekomsten av tornseglare.

Dessa återvände varje sommar i ungefär samma antal till området och deras luftövningar var enligt insändaren alltid lika underhållande.

När Järvalyftet startade och det första husets tak byggts om, vilket medförde att de gamla takutsprången byggts bort, noterade insändaren att seglarna undvek detta ombyggda hus.

Nu har även insändarens hus byggts om och omedelbart undvek tornseglarna även detta hus.

Sedan Järvalyftet, med bl a takombyggnaderna påbörjades, har antalet tornseglare enligt insändaren minskat

konstant i området och under sommaren 2017 observerades bara några få tornseglare.

Insändaren befarar därför, att när det sista huset i Husby byggts om, är tornseglaren borta för alltid i området – "en sorglig följd av Järvalyftet".

Stockholms Ornitologiska Förening (StOF) har under de senaste åren arbetat med att lösa tornseglarnas boendeproblem genom att sätta upp tornseglarholkar. Förhoppningsvis har StOF stor framgång i sitt arbete och att detta även når Järvafältet.

Tornseglare.
Foto:
Björn Jansson
2015.

Under främst höstarna ses födosökande **Större brunfladdermus** (*Nyctalus noctula*) över vårt område, bl a över 30-meterskärret. Arten, med en vingbredd på mellan 30 och 45 cm, förekommer ända upp till Medelpad.

På hösten flyttar arten ofta söderut till Mellan-Europa.

Foton: Nils Eng 2017.

Vinterfågelmätningar

JOK anordnar även denna vinter fågelmätningar och liksom tidigare är dessa belägna söder om Säbysjön, norr om Säby gård, norr om Ravalen*, väster om Fäboda gård samt vid Multorp. Matningen norr om Ravalen utgör ett samarbete med Sollentuna kommun och JOK.

Kostnaden för klubbens matningar ökar, vilket främst beror på att fågelmaten blivit dyrare.

Tack vare bl a ideellt arbete vid Naturskolans kafé och generösa bidrag från många medlemmar har klubben kunnat arrangera dessa matningar utan höjning av medlemsavgiften.

Förhoppningsvis består generositeten, precis som storleken på JOKs medlemsavgift, bara 50 kr, även under år 2018.

(JOKs Plusgironummer: 580 132-9).

Nu kan du även Swisha ett bidrag till fågelmat på 070-5402030 (Björn Wester, kassör). Märk din gåva "JOK"!

Ansvariga för JOKs matningar är:

Söder om Säbysjön och norr om Säby gård:
Tommy Carlsson, Hans Karlsson och Olle Bernard.

***Norr om Ravalen:** "Matte" Weiland.

Denna matning besöks numera tyvärr av råttor vilket inte uppskattats av närboende.

Vi hoppas emellertid på att detta problem kan lösas under vintern, så att den populära matningen kan fortsätta vara igång, dock kanske med en förändrad utformning.

Fäboda och Mulltorp:

Bo Hallman och Björn Wester.

Gäster vid JOKs matning norr om Säby gård.

Trädkrypare, foto: Björn Jansson

Stenknäck, foto: Olle Bernard.

JOK-doppingen,

som klisterdekal, kan köpas av Karin Callmer, Olle Bernard, Roland Jarvad och Mats Weiland. Pris: 20 kr/st.

Innekvällar hösten 2017

Den gångna hösten bjöd som vanligt på två innekvällar.

Vid oktobermötet visade Krisztian Budavari bilder från Australiens djurvärld. Naturligtvis mest på fåglar, men även på en hel del andra djur och diverse natur. Antal deltagare: 28 st.

Vid novembermötet fick deltagarna besöka Gotland med hjälp av Niclas Ahlberg, som bjöd på verkligt god reklam för sin favoritö med skönt vackra bilder på fåglar och landskap. Antal deltagare: 35 st.

Ett stort tack till Johan Wallin och Lena Radler som även under år 2017 ansvarat för innekvällarnas innehåll/föredragshållare samt för det viktiga fiket.

Ett tack även till Bengt Sundberg och Rikard Dahlén som ansvarat för möteslokalen.

Naturskolans kafé, Väsby gård.

Det är inte bara fåglarna som behöver bra näring under vintern, utan även skådarna.

Under vinter/vår hålls kaféet vid Väsby gård öppet under söndagar.

JOK ansvarar för fiket den 14/1, 21/1 och 4/3.

(OBS! Preliminära datum)

Öppettid: 11-15.

Välkomna!

NATURKAFÉET
ÖPPET IDAG
KL 11.00. - 15.00.

Vi tar Swish. Välkomna in!

Södra Uppland

FRILUFTS
FRAMJANDET

NATURSKOLORNA
Sollentuna

JOK brukar bulla upp med bl a "kryssmackor".
Foto:
Elisabeth Eklund.

Öland 19 – 23 oktober 2017

Deltagare: Stig Holmstedt (ledare), Hans Jörnvall, Ann-Margreth Jörnvall, Gustav Knall (ledare), Kjell Sahlberg och Lasse Sunnerstig.

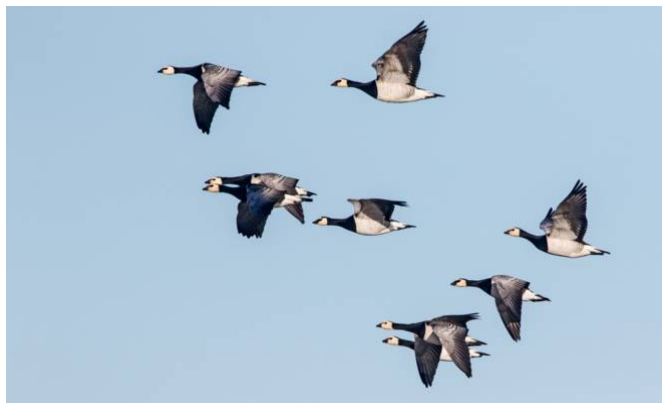
19/10. Vi tänkte börja med spaning nere på södra udden, men ett larm om en *kungsfågelsångare*, årets andra på Öland, i Össby styrde oss istället först dit. Efter en stunds letande hittade vi den lilla juvelen, snabb och spritsig som vanligt.

Därefter blev det udden innan vi stördes av ett nytt larm, denna gång om en honfärgad *nunnestenskvätta* vid Råbäcksdungen. Den efter medelhavsstenskvätta ovanligaste kvättan på Öland och aldrig sedd här av någon av ledarna... Vi noterade larmet ca en kvart efter att det gått ut, men detta medförde att vi också fick se en juvenil *bredstjärtad labb* korsa fyrvägen strax norr om parkeringsplatsen på södra udden. Stenskvättan var mycket samarbetsvillig så vi kunde efter en stund fortsätta till Grönhögen för att plikt-skyldigast hälsa på de därstädes ständigt närvarande *svarta rödstjärtarna*. Bonus blev en fin *blåhökhanne*.

Sen eftermiddag ägnade vi åt sträckskådning vid Sebybadet. Stora mängder *ejder* och *vitkindad gås* drog mot söder och i övrigt kunde noteras tämligen unikt goda siffror av alla tre i praktiken möjliga doppingar – *skägg-*, *gråhake-* och *svarthake*, fler än tio av vardera arten. En väldigt bra start på turen!

20/10. Vi började nere på södra udden där det goda sjöfågelsträcket från gårdagen vid Seby fortsatte. Därtill noterade vi två rastande *ägretthäger*, tre *skärsnäppor*, en *strandkata*, ca tio *myrspovar* och en *pilgrimsfalk*. Ägretterna har ökat lavinartad och uppemot ett hundratal hade fram till denna dag rastat eller passerat udden!

På baksidan av Kungsgården var det mycket tättingar, dock inga större rariteter. Ventlinge strand gav sedan *större korsnäbb* och *järnsparv*. Gåssten en *berglärika* och Beijershamn 18 *mindre sångsvanar* och en *salskrake*. Vid Sebybadet sträckte ca 270 *bläsgäss* och över 50 *svärtor* förbi.

Mycket stort antal vitkindade gäss sträckte över Öland under oktober.
Foto: Olle Bernard vid Ottenby 2017.10.

21/10. Åter en bra och varierad morgon på södra udden inledde dagen. I Bertils trädgård tryckte en *morkulla* och utanför stengömslet sågs en *dvärgbeckasin*. I övrigt kan nämnas en *kaspisk trut*, en *bergand*, fyra *sothöns* (sällsynta här!), sju *råkor* (dito!) samt en *stenknäck*.

En infångad *brandkronad kungsfågel* visades upp.

Vi fortsatte med att primärskåda i Råbäcksdungen. Här var det mycket fågel med *kungsfåglar*, *rödhakar* samt *bo/bergfinkar* i spetsen. En *trädlärka* upptäcktes på ett gärde (ny sockenart för ledarna!) där det också fanns en flock om minst femtio *vinterhämlingar*. I dungen av hybridasp hittades oväntat en *svart rödstjärt*.

Dagen avslutades med en lång vandring ned till Triberga där årets första *bergstaigasångare* hade upptäckts. De flesta av oss såg den kvicka och skulkiga varelsen.

22/10. På södra udden såg halva gänget en *praktejder* i en stor flock av *ejder* som landade på vattnet i söder. En omtvistad *labb* (*kust-* eller *bredstjärtad*) noterades också innan det var dags för flertalet att börja ta sig tillbaka till Stockholm.

Stig Holmstedt

Nunnestenskvätta vid Råbäcksdungen.
Foto: Göran Lettstrand 2017.10.

Rastande bergänder sågs dagligen vid Ölands södra udde.
Foto: Göran Lettstrand 2017.10.

Program vinter - vår 2018

JÄRVA-AKTIVITETER

Fågelvandringar

28 januari

25 februari

25 mars

29 april

JOK fortsätter att i samarbete med SNF Sollentuna anordna söndagsvandringar och detta som vanligt med Bengt Sundberg som ledare.

Fågelvandringarna sker i lugnt tempo och lämpar sig mycket väl för alla med ett nyvaknat fågelintresse.

Samling vid Naturskolan, Väsby gård kl 09:00.

Fågeltornskampen - 5 maj

JOK planerar att även i år ställa upp i Fågeltornskampen och då kommer vi att räkna fåglar (arter) från Säbysjöns fågeltorn.

Förste man/kvinna på plats i tornet lördagen den 5/5 får äran att börja räknandet, vilket pågår till kl. 13:00.

PS: Du glömmer väl inte att ta med fika.

Vid förra årets fågeltornskamp sågs två ägretthägrar från Säbysjöns fågeltorn.

Foto: Olle Bernard 2017.

Fågelskådningens dag - 13 maj

Traditionsenligt anordnar JOK i samarbete med Sollentuna kommun en ca 2 timmar lång fågelvandring vid "Fågelskådningens dag".

Chefsguide och samordnare är Rikard Dahlén.

Samling sker vid Bögs gårds parkering söndagen den 13/5 kl 08:00.

Kontrollera gärna JOKs hemsida (Anslagstavlan) alternativt FB-sidan (Fågelskådare på Järva) för senaste info.

Kanske har den grå flugsnappare hunnit anlända till "Fågelskådningens dag".

Foto: Olle Bernard.

Nattsångarvandring kring Säbysjön, tisdagar i maj med Ulf Svahn eller Johan Wallin som exkursionsledare (8/5, 15/5, 22/5 och 29/5)

Det är svårt att spå vädret i maj. Det kan vara kallt eller varmt soligt eller regn. Hittills har vi inte haft snö eller hagel, men förr eller senare bjuds vi väl även på detta.

I så fall kan det bli lite besvärligt med sångarna, men då blir det bara till att försöka igen.

De allt mer populära vandringarna i Säbysjöns närhet startar tisdagen den 8 maj och håller på i åtminstone 3 veckor till. Aktuella tisdagar blir då 15 maj, 22 maj och 29 maj.

Om allt blir lyckat, kan det bli aktuellt med någon kväll även i juni.

För kvällsvandringarna krävs **ingen föranmälan** och dessutom **kostar dessa inget**.

Har vi stor tur kan vi få ihop någon eller några av arterna vassångare, kärrsångare, busksångare, flodsångare eller småfläckig sumphöna vilket alla är arter som under åren hörts vid Säbysjön.

Vi träffas klockan 18:30 på den parkering vid Säby gård som ligger närmast Jakobsberg och utgår gående därifrån.

Om de finns någon intressant fågel på annan lokal åker vi dit i egna bilar.

OBS! Maj är som bekant en hektisk fågeltid och därför bör man alltid gå in på JOKs hemsida "Anslagstavlan", alternativt på facebooksidan "Fågelskådare på Järva" för att kontrollera det aktuella skådarläget.

Flodsångare nära Säbysjön.
Foto: Olle Bernard 2013.

Nyårsplocket i Nyköping 7 januari 2018

Det är dags för nyår och då är det en gammal kär tradition att genomföra ett nyårsplock i trakten av Nyköping.

Förra året snöade plocket inne. Då snöade det så ymnigt natten mot "plockdagen", att det blev trafik kaos.

Nu satsar vi igen och hoppas kunna inleda år 2018 med ett nyårsplock.

Alla detaljer är inte spikade vid JOK-bladets pressläggning, och ni som är intresserade av att delta vid plocket ombeds därför gå in på hemsidan och kolla på anslagstavlan, alternativt på facebooksidan, för att inhämta detaljerna där.

Nyårsplocket är planerat till den 7 januari 2018.

Slutmålet är som vanligt att nå 60 arter. Något som inte borde vara omöjligt om man tittar på totallistan över alla år, som omfattar klart mer än 60 arter.

Som vanligt åker vi i egna bilar och reglerna för detta finns på hemsidan.

Fram till onsdagen den 20 december kan ni skicka er anmälan till ulf.svahn@gmail.com.

Ange ditt mobiltelefonnummer och dessutom om du kan hålla med bil/vara chaufför.

Vecka 11 - en klassisk uggleupplevelse i Uppland

Den som är envis, och inte ger upp, bör till slut få njuta av dessa oförutsägbara fåglar.

Ugglorna rycker i fågeltarmen med sina trolska nattliga spelande. Upplevs bäst i skymning och under mörk kväll och natt, något som även gäller för 2018, då vi kommer att försöka igen.

Eftersom resultatet varit allt ifrån 0 arter under ett bedrövt år, till 4 arter som bäst, får man bereda sig på allt däremellan.

Förra året bjöd inte på några spel, men en jagande slaguggla som slog ett byte i strålkastarljuset var givetvis spännande.

Alltid lika intressant att få se hur ugglekvällen kommer att lyckas, och detta under den kväll som bjuder på **bästa förutsättningarna under vecka 11**.

Då siktar vi på att åka iväg till bra ugglemarker i norra Uppland.

Exakt var vi hamnar beslutas först när rapporter om ugglorna strömmat in till bl a Artportalen.

Vi väljer således den kväll under vecka 11, där förutsättningarna verkar vara som bäst, och startar vid 16 -17-tiden för att komma tillbaka till Rotebro vid 23-tiden.

Vi åker i egna bilar och delar på kostnaden enligt JOKs mall.

Begränsat till max 3 bilar med sammanlagt 12 personer, så vänta inte med din anmälan.

Startpunkten blir alltså som vanligt från pendeltågstationen i Rotebro, där vi parkerar de bilar som eventuellt inte behövs och där eventuella pendeltågsberoende kommer in i systemet.

Vi tar med oss det vi vill äta/dricka och har en paus inlagd under kvällen.

Ta chansen att bygga på med någon uggle som du inte har i årslistan eller kanske t o m saknar i din livslista. De ugglor som vi kan hoppas på är sparv-, slag-, pärl- och kattuggla.

Om det finns någon känd berguv eller hornuggla i faggorna kan vi försöka leta upp även dessa.

Exkursjonsledare är Ulf Svahn och det krävs inga särskilda förkunskaper och det är ingen ansträngande skådning.

Kostnaden är bilkostnad enligt JOK:s mall ca 150 kr per person. Anmälan till ulf.svahn@gmail.com.

Öland - 16-20 maj 2018 (onsdag fm – söndag)

Öland i maj är ett alltid lika givet besöksmål. Ön är då som vackrast med enastående blomprakt och mängder av fåglar.

JOK har sedan mycket länge haft traditionen att åka hit då, och du är välkommen att följa med! Resan kostar ca 1500 kr inkl. fyra middagar.

Exkursjonsledare är Stig Holmstedt och Gustav Knall.

Du anmäler dig till stig.holmstedt@gmail.com, senast måndagen den 30 april.

Ange då ditt mobilnummer och om du kan ta med bil! Anmälningsavgiften, 800 kr, skall vara inbetald på JOKs plusgirokonto 58 01 32 – 9 senast en vecka efter anmälan.

Obs! Gruppen är begränsad till sju personer.

Myrspovar vid Västerstadsviken, en välbesökt vadarvik på Öland.
Foto: Olle Bernard 2016.05.

JOK:s innekvällar våren 2018

6 februari (tisdag) - Årsmöte följt av "Fågelåret 2017 på Järvafältet".

Efter årsmötesförhandlingarna bjuds på en tillbakablick på det gångna året på Järvafältet.

JOKs många duktiga fotografer har som vanligt levererat bilder till en årskavalkad.

Traditionsenligt ställer **Johan Wallin** upp som populär värd och minnesmästare.

7 mars (tisdag) - Duvhöken, en av våra tuffaste rovfåglar.

I mer än ett decennium har JOKaren **Anders Eriksson**, tillsammans med Tommy Eriksson, inventerat och ringmärkt duvhökar i Stockholm och Uppland.

Deras arbete har bl a lett till en större förståelse om häckningsbiologin hos denna kraftfulla jägare.

Duvhöksungar.
Foto: Anders Eriksson

Innekvällarna äger rum på Naturskolan vid Väsby gård (norra Järvafältet) med början kl 19.00.

Parkering vid Bögs gård, därefter en kilometers uppfriskande promenad. Klubben bjuder på fika med dopp efter föredragen/bildvisningarna!

Koltrastduell vid JOKs matning norr om Säby gård. Foto: Olle Bernard 2017.